

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA "DA CAMERA" DE BARCELONA

DE LA "LLIGA D'ASSOCIACIONS DE MÚSICA"

CURS 19.º : 1931-32

CONCERT ~~CINQUE~~ SISE

18 FEBRER 1932
març

NOTES AL PROGRAMA

FESTIVAL DARIUS MILHAUD

Honorem amb el nostre festival d'avui una de les figures de més personalitat de la música francesa contemporània. L'«Associació de Música da Camera», si per una banda ha procurat fer passar pels seus concerts els virtuoses més eminents, per altra ha tingut cura d'aportar a la nostra cultura musical el coneixement d'obres i autors de gran significació en l'història de la música; així pot avui enorgullir-se d'haver presentat en els seus concerts personalitats com Serge Prokofieff, Maurice Ravel, Manuel de Falla, Joaquim Turina, Arthur Honegger, Arnold Schönberg, Ottorino Respighi, i els autors de la jove escola espanyola, sense comptar diversos autors catalans. Darius Milhaud, amb les seves obres interessantíssimes, ve a continuar aquesta llista, no cal dir que amb la nostra més viva satisfacció.

PROGRAMA

- I. SERENADE (*Vif. - Lent. - Vif.*)
SAUDADES DO BRAZIL (*Ouverture. - Trois danses. - Final.*)
Orquestra

- II. Estrena de la complota en tres actes breus, lletra de Jean Cocteau,
LE PAUVRE MATELOT

SA FEMME, JANE BATHORI, *sopran.* LE MATELOT, GEORGES CATHELAT, *tenor.*
SON BEAU-PÈRE, LOUIS MOROT, *baix.* SON AMI, JEAN HAZART, *baríton.*

Decorat d'OLAGUER JUNYENT

Direcció escènica i d'orquestra, DARIUS MILHAUD

ELS INTÈRPRETS

JANE BATHORI. — La fama d'aquesta cantatriu eminent, sostinguda durant anys per una de les carreres artístiques més glorioses, ha arribat ben sovint a tots aquells qui es preocupen de les activitats musicals. «Dotada d'una musicalitat incomparable, escriu Emile Vuillermoz, *llegidora infal·lible, pianista remarcable, no coneix cap dificultat tècnica. Es ella qui ha endevinat, sostingut, imposat, els compositors de la seva època. Pot dir-se que ha estat la padrina indulgent de totes les melodies modernes, que més tard han fet el llur camí pel món.*»

GEORGES CATHELAT. — Primer premi d'òpera còmica del Conservatori de Paris. Primer premi de gran òpera. Actor intel·ligent, ha pres part en diverses empreses d'accentuada significació artística, com «La Chauve-Souris», de Nikita Balieff, i al Teatre Pigalle, amb Michel Benois.

LOUIS MOROT. — Primers premis de cant, òpera còmica i gran òpera, l'any 1931. Fou de seguida contractat com a baix cantant al Théâtre National de l'Opéra, on debutà amb el

«Faust» de Gounod. Té confiat el paper de «Batlle» en les representacions que s'estan donant actualment de l'òpera de Milhaud «Maximilien», estrenada el passat mes de gener.

JEAN HAZART. — Es considerat com un dels millors barítons francesos de concert. El seu repertori, molt extens, comprèn totes les grans obres clàssiques, romàntiques i modernes, que ha cantat sota la direcció de mestres tan eminents com V. d'Indy, Piernè, Wolff, Paray, Jongen, Milhaud, Raugel, etc.

DARIUS MILHAUD

DADES BIOGRÀFIQUES

L'eminent compositor francès que avui honora els nostres concerts és de la Provença, nat a Aix-en-Provence pel setembre de 1892. La seva educació musical, iniciada des dels primers anys, fou completada al costat dels més il·lustres mestres francesos, com Paul Dukas, Xavier Leroux, Gédalge, Widor i V. d'Indy. Obtingué diversos premis i, a conseqüència de la guerra, hagué de renunciar al Concurs de Roma, al qual s'hauria presentat als 24 anys.

De 1917 al 1919 acompanyà al famós literat Paul Claudel com a secretari d'embaixada al Brasil, i en 1923 anà a Amèrica del Nord.

Aquests viatges, i la proximitat d'un artista com Paul Claudel, influïren decisivament a l'eclosió de la personalitat de Milhaud, que en les seves obres inicials havia significat una orientació molt acusada cap al debussysme (*Brebis égarée*, 1910-15; *L'Homme et son Désir*, 1918).

Quan tornà a París (1919) després del seu primer viatge a Amèrica, un dia el crític Henri Collet, des de *Comœdia*, llençà al món musical el nom dels «Sis» compositors francesos, com un cert paral·lel al famós grup dels «Cinc» russos. El «Sis francesos» eren Milhaud, Auric, Poulenc, Honegger, Durey i Germaine Tailleferre.

Milhaud i Honegger han sigut els que, transcorregut el temps, han justificat plenament l'espectació creada a l'entorn dels llurs noms, amb la designació del grup dels «Sis».

La característica de l'obra total de Milhaud és d'una poixansa i feconditat potser sense precedents, que arriba a vegades a expressions d'una agressivitat gairebé brutal, amb temptatives de politonalitat i altres fórmules modernes, davant les quals la seva audàcia i persistent instint musical, semblen pendre més força i expressió que mai.

El catàleg de les obres de Milhaud és formidable, i revela la feconditat sorprenent d'aquest compositor. Entre les obres per a orquestra figuren: *Dues Suites simfòniques* (1913-1919), dos *Himnes* (1927), la *Serenada* (1920-21) i *Saudades do Brazil* (1910-1921), que figuren en el present programa. Per a petita orquestra: 6 Simfonies, *Machines agricoles* (1920), pastorals per a cant i set instruments; *Catalogue de fleurs* (1911); *Trois Rag-Caprices* (1927), i les músiques per a films *Actualités* (1928) i *La petite Lilie* (1929). Música de cambra: 6 quartets, el quintet *La Création du Monde* (1926) i diverses sonates per a diferents instruments. Piano: *Una Suite* (1913), una Sonata (1916), *Six Printemps*, *Caramel Mou*, shimmy i diverses reduccions. Teatre: *La Brebis égarée* (1910-15), de Francis Jammes; *Protée* (1913-19), de Paul Claudel; *L'Homme et son Désir* (1918), ballet de Paul Claudel, *Le Bœuf sur le toit*, de Jean Cocteau; *La Création du Monde* (1923), de Blaise Cendrars; *Salade* (1924), de A. Flament; *Le train bleu* (1924), de Cocteau; tres òperes-minut, de H. Hoppend; *L'Orestie*, d'Esquil (*Les Choéphores*, *Agamemnon*, *Les Euménides*), entre altres.

Darrerament feu sensació a Berlín l'estrena de l'òpera *Cristophe Colomb*, en 2 actes i 27 quadres, obra d'unes dificultats d'execució extraordinàries, però que els alemanys muntaren amb una perfecció tal que, ella sola, constituïa un homenatge a la personalitat dels seus autors. Ara acaba d'estrenar a l'Òpera de París, *Maximilien*, amb decorat del gran pintor català Pere Pruna, les representacions de la qual segueixen donant-se aquests dies, amb gran èxit.

LE PAUVRE MATELOT

Dues botigues, a banda i banda d'un petit carrer que té el mar per fons. La de la dreta, un modest bar, de la Dona del Matelot, la de l'esquerra, la taberna de l'Amic.

Fa quinze anys que el Matelot va anar-se'n mars enllà, cercant fortuna, i hom no n'ha sabut res més. La seva dona, nova Penélope, l'ha estat esperant, cada dia, cada hora, cada minut, amb una fidelitat lliure de tota feblesa i de tot engany.

Si, com s'esdevé al començament de l'obra, parla amb l'Amic del ball i del ballar, ella recorda de seguida que «*il dansait bien*» i fins confessa que, per si un dia torna, ha après de dansar, tot i la tristesa de la seva solitud. Prou l'Amic — tot un bon home — li ofereix, com tantes altres vegades, de casar-se amb ell, cosa que el Padrastre de la dona — home endurit, bon-vivant sense escrúpols — veuria amb molt bons ulls, però ella refusa, només de pensar que un dia poguessin trucar a la porta i fos el seu marit. Perquè està segura que, un dia o altre, tornarà, i vindrà ple de riqueses. Si tornés pobre, no recularia ni davant del crim per a poguer cobrir d'or el seu marit.

Les dues primeres escenes fixen perfectament la posició dels tres personatges i precisen l'ambient de fatalisme, d'un fatalisme perfumat amb les millors essències de l'art popular, que és un dels encerts més considerables de l'obra. Hi ha un moment, a l'acabament de la segona escena, quan el Padrastre insisteix en les seves ironies i li tira a la cara els quaranta anys que ja té ara la Dona, d'un efecte emocionant. Ella s'aferma més que mai a les seves il·lusions: Si ella en té quaranta, ell n'haurà fet quaranta-cinc i vindrà ple d'ansies i il·lusions per ella. És un pressentiment molt viu que la fa parlar així, i tan justificat que, mentre canta la seva esperança, apareix al fons del carrer el Matelot. La veu de l'instint no ha fallat.

Però la realitat és cruel en aquest cas, i el Matelot, que s'enterneix un xic en reveure el seu carrer, vol saber, abans de donar-se a conèixer, si la seva muller ha restat fidel, i s'adreça a l'Amic que, de moment, el pren per un embriac. El Matelot es dona a conèixer, diu que torna molt ric, i acaba el primer acte convenint ells dos que més tard el Matelot demanarà acolliment a casa seva, i així podrà veure d'aprop i gaudir, en la incògnita, de la seva felicitat.

A l'endemà — acte segon — fa la visita a la seva dona. En dir-li que li porta noves, li salta de seguida: «Del meu marit?». La dona no hi veu d'alegria, especialment quan ell li anuncia que arribarà la setmana entrant. Aquesta escena és admirable, un dels encerts més reeixits de l'obra. Tota la fidelitat, tot l'amor de la Dona per l'absent hi són exposats en mots breus, condensats, justíssims. El Matelot li diu que el seu marit torna molt pobre, però ella pregunta ràpida, simplement, «Està content?». Cal seguir l'admirable text de Jean Cocteau paraula per paraula, sobretot en aquesta escena transcendental.

El Matelot segueix el seu pla: No tan sols ve pobre sinó tan endeutat, que fins és seriosament perseguit per la justícia. Cal que la Dona pagui els deutes, si el vol veure lliure, i si ella no té diners «per a una dona que fa goig sempre és fàcil de trobar-ne». Tanmateix el Matelot és massa cruel en les seves insinuacions, molt més, quan les arrodoneix dient que ell és molt ric, i ensenya les perles rebudes de mans d'una reina quimèrica. Però la Dona no es commou i davant els esplendors de les perles, no sap dir sinó: «I el meu marit?».

El Matelot no pot quedar més satisfet de la prova, però vol dur a terme per complet el seu pla. L'endemà se n'anirà a vendre les joies a un jueu, però voldria passar la nit dessota aquell sostre, perquè cap altre li oferiria una major seguretat per la seva riquesa.

Ací comença la part tràgica de l'obra — una tragèdia humil, sense esclats ni magnificència. — L'acolliment és ofert de tot cor al foraster, puix que porta noves de l'absent, però la Dona ja té el cap trasbalsat per la conversa amb el foraster, i si el Matelot pensava que la seva dona cauria en el parany per apoderar-se de les joies, mostrant-se fàcil a oferir-li els seus encisos, el pensament de la Dona, inspirat en la seva fidelitat obstinada i en un amor sense defalliment, arriba certament a la mateixa finalitat — apoderar-se de les joies — però mai pel camí de la traïció al marit.

A l'acabament del segon acte, quan el Matelot es disposa a descansar, l'Amic ha vingut, potser una mica per tafferia, a tornar un martell que havia demanat abans. Ja està ajegut el Matelot, i la Dona el deixa sol, no sense notar que el foraster, segons com, té certa semblança amb el seu marit. Són els darrers moments del segon acte.

Quan s'alça novament el teló, es consuma la tragèdia. Amb el martell, la Dona mata el Matelot i li pren les perles. Quan surt el Padrastre, ella li recomana silenci, i així ningú no sabrà res. Tiraran el cadàver a la cisterna, ningú no coneix al foraster, ningú no el trobarà a faltar. La Dona explica com ha decidit matar-lo. L'obsessió del marit pobre, errabond, perseguit, i ella sense mitjans per a socorre'l i oferir-li una vida de felicitat. El Padrastre es convenç aviat, i encara vol completar l'obra: «Pren-li l'or que deu portar a la bossa, pren-li també l'anell». La Dona refusa, perquè aquest anell és una aliança: «Es veu que devia ésser casat».

L'obra acaba en un patètic infinit. El cos inermes és portat a pes de braços, tranquilament, suaument, cap a la cisterna.

L'accent de poesia que amara tota l'obra no resta pas esvaït per aquest tràgic final. Hi ha hagut crim, però sense odi, sense crudeltat, precisament per la virtut persistent de l'esposa.

«Complanta», no drama, és titulada l'obra. Complanta, llegenda, balada popular, on la força de la poesia deixa a l'ànima l'encís de la bellesa i l'amargor d'unes vides que el destí empeny vers la fatalitat — quan eren vertaderament mereixedores de la pau, el benestar, l'amor, tan llargament esperats....

NOTICIARI

14 febrer 1932

⊗ La necessitat de col·locar l'orquestra, per a la representació de «Le Pauvre Matelot», fora de l'estrada, ens ha obligat a reduir els rengles de sillons de pati, per a obtenir l'espai necessari. Hem d'oferir les nostres excuses als senyors socis, i esperem que voldran acceptar-les davant les necessitats del cas excepcional d'avui.

⊗ Anem preparant els restants concerts del present curs, que va resultant un dels més brillants de l'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA "DA CAMERA".

⊗ El concert següent estarà consagrat a la música per a orquestra de vent, i hi figuraran algunes primeres audicions interessantíssimes. L'execució, no cal dir que serà admirable, puix que està confiada a la nostra Banda Municipal, conduïda amb tanta perfecció per l'eminent mestre Lamote de Grignon.

⊗ La Junta Directiva ha rebut algunes felicitacions per la iniciativa d'aquest concert, i sobretot perquè la nostra ASSOCIACIÓ hagi cridat per a una de les seves sessions aquesta meritíssima institució musical barcelonina. No cal dir que la Junta agraeix i celebra aquestes proves de satisfacció.

⊗ Els concerts següents estaran confiats al mestre vienès Anton Webern, al davant d'una gran orquestra. És possible que en un dels concerts Webern hi prengui part un pianista extraordinari, també de Viena, A. Steuermann, que, com el propi Webern, vindrà expressament per aquest concert des de la capital austriaca.

⊗ Tenim ja completada la col·lecció dels dibuixos que decoraran els programes restants del present curs. Són obra dels eminents artistes Pau Gargallo, Francesc d'A. Galí, Xavier Nogués, Ricard Canals, Isidre Nonell, Olaguer Junyent, A. Vila-Arrufat, i seran reproduïts a l'heliogravat, amb la magnífica fidelitat habitual dels Oliva de Vilanova.

⊗ Un cop reunits aquests programes, tan luxosament decorats, formaran una col·lecció interessantíssima, digne record de les activitats de l'ASSOCIACIÓ DE MÚSICA "DA CAMERA".

AUDICIONS ÍNTIMES

⊗ Dimarts vinent donen AUDICIONS ÍNTIMES la seva Sessió Milhaud, amb la participació personal d'aquest eminent compositor i amb la col·laboració de Mme. Jane Bathori i el nostre admirat «Quartet Laietà». Una altra magnífica sessió d'AUDICIONS ÍNTIMES.

⊗ El programa és ben interessant: Quatre poemes de Léo Latil i Tres cançons populars hebraïques, per a cant i piano; *Trois printemps*, per a piano sol, i la suite de concert *La Création du Monde*, per a quintet.

⊗ Darius Milhaud, assabentat del caràcter de selecció i intimitat de les sessions d'AUDICIONS ÍNTIMES, ha accedit a col·laborar-hi, interpretant tota la part de piano de les obres esmentades.

⊗ AUDICIONS ÍNTIMES segueixen, doncs, al nivell a què des del primer moment es col·locaren. Cal que les persones de fina percepció musical vulguin aportar la llur col·laboració a una tasca per tants conceptes meritòria i digna de pendre tota l'amplitud que mereixen els seus plans, de gran qualitat artística.

Uera Tanacópulos

Yvonne Heer Tapy

Es prou coneguda i admirada a Barcelona aquesta eminent cantatriu, per que calgui fer-ne la presentació. Des del moment de la seva aparició en un dels concerts de l' "Associació Intima de Concerts" queda imposat el seu nom com el de una de les més primeres cantatrius que ha passat per la nostra ciutat. Reproduïrem uns paràgrafs del "Diccionari de la Música Il·lustrat" com a complement al' aquesta nota:

"~~Uera~~ Tanacópulos. Cantatriu nascuda al Brasil, de pares grecs. Després de nombrosos estudis, es fixa la seva residència a París, i en presentar-se al públic parisenc, obtingué tant èxit, que aviat la seva fama es traspassa les fronteres, i es començà sol·licitada per tot arreu. Perfecciona, encara els seus estudis amb la gran cantatriu alemanya Lilly Lehmann i adquireix un alt grau de refinament. Ha col·laborat amb els compositors com Falla, Stravinsky, Prokofieff, etc."

"Les característiques essencials de les seves interpretacions, són la gràcia i la intensitat expressiva. Cande d'ore cantada per ella adquireix un relleu extraordinari, ja sigui dramàtica, ja sentimental, ja blanda i joiosa, ja sigui dramàtica o patètica. La suavitat de la seva fisonomia, ben expressiva, completa el sentit de la cançó i li afegeix un nou encís. Prepara atentament el seu repertori, amb la col·laboració de pianistes eminents. Primerament per Lola Schlegmann i, en contrame aquesta matrimoni, per substituïda per Yvonne Heer Tapy, concertista de mèrit extraordinari. El seu repertori és extensíssim. Pel refinament de la seva expressió, pot ésser col·locada Uera Tanacópulos entre les primeres liedristes actuals"

EL SECRETARI GENERAL
DE L'
ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA
DE BARCELONA

S A L U D A

MANUEL CLAUSELLS
ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA
BARCELONA

PROGRAMA

1a

.I.	
Where are you walk	HAENDEL
Oh had I Jubal's lyre	"
Recit et Air de Dido	PURCELL
Revenez Amours	LULLY
Die Forelle	SCHUBERT
Der Tod und das Mädchen	"
Das Lied im grünen	"
Erkönig	"

.II.

Trois chansons de Bilitis	DEBUSSY
La flûte de Pan	
La chevelure	
Le tombeau des Naiades	
Poème d'un jour	FAURÉ
Rencontre	
Toujours	
Adieu	

.III.

Cançons del Brasil	
Toada p'ra voce	L. FERNANDEZ
Azulão	H. TAVARES
Dansa do Caboelo	"
Casinha pequenina	E. BRAGA

(a continuació d text original
o traduït de les cançons, amb,
un encapçalament que donari
en versu proves)

Vindrà després el Noticiari,
l'extensió del qual dependrà
de l'espai que ocupin les cançons,
Quan tinguin proves, enviaré
el text del Noticiari.

De les cançons, acompanyo text de
"Revenez Amours",
"Poème d'un jour",
Falta "Recit et air de Dido" i "Trois
chansons de Bilitis" que podré tenir
aquest matí i enviaré
desseguida.

EL SECRETARI GENERAL
DE L'
ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA
DE BARCELONA

S A L U D A

Texte de la comissió organitzadora de l'Associació de Música da Camera de Barcelona, expressant el seu agratament per la traducció catalana

MANUEL CLAUSELLS
ES COMPLAU EN EXPRESSAR-US LA SEVA
CONSIDERACIÓ MÉS DISTINGIDA
BARCELONA

Poème d'un jour

GRANDMOUGIN - FAURÉ

I

Rencontre

J'étais triste et pensif quand je t'ai rencontrée,
je sens moins aujourd'hui mon obstiné tourment;
Ô, dis-moi, serais-tu la femme inespérée,
et le rêve idéal poursuivi vainement?

Ô, passante aux doux yeux, serais-tu donc l'amie
qui rendrait le bonheur au poète isolé,
et vas-tu rayonner sur mon âme affermie,
comme le ciel natal sur un cœur d'exilé?

Ta tristesse sauvage, à la mienne pareille,
aime à voir le soleil décliner sur la mer!
Devant l'immensité ton extase s'éveille,
et le charme des soirs à ta belle âme est cher;

une mystérieuse et douce sympathie
déjà m'enchaîne à toi comme un vivant lien,
et mon âme frémit, par l'amour envahie,
et mon cœur te chérit sans te connaître bien!

II

Toujours

Vous me demandez de me taire,
de fuir loin de vous pour jamais,
et de m'en aller, solitaire,
sans me rappeler qui j'aimais!

Demandez plutôt aux étoiles
de tomber dans l'immensité,
à la nuit de perdre ses voiles,
au jour de perdre sa clarté;

demandez à la mer immense
de dessécher ses vastes flots,
et, quand les vents sont en démente,
d'apaiser ses terribles sanglots!

Mais n'espérez pas que mon âme
s'arrache à ses âpres douleurs
et se dépouille de sa flamme
comme le printemps de ses fleurs!

III

Adieu

Comme tout meurt vite, la rose
déclose,
et les frais manteaux diaprés
des prés;
les longs soupirs, les bienaimées,
fumées!

On voit dans ce monde léger
changer,
plus vite que les flots des grèves,
nos rêves,
plus vite que le givre en fleurs
nos cœurs!

A vous l'on se croyait fidèle,
cruelle,
mais hélas! les plus longs amours
sont courts!

Et je dis en quittant vos charmes,
sans larmes,
presqu'au moment de mon aveu,
adieu!

emes per a veu femenina

WESENDONK - RICHARD WAGNER

I Penes

Ah! per què la meua queixa,
per què em fuig la pau del cor,
puix que el sol mateix ens deixa,
puix que el sol mateix es mor?

Com la mort és font de vida,
de la pena el goig ne surt:
oh, mercès, Natura mia,
qui eixa pena em vares dur!

II hivernacle¹

Prou que ho sé jo, pobres plantes,
car tenim igual destí;
mal que ens nimbi llum qui encanta
nostra pàtria no és ací!

Com el sol quan gai tramonta
fuig del jorn de buit esclat,
és aquell qui el dol afronta
de silenci embolcallat.

Tot calla, la fosca és plena,
fan les fulles lleu remor:
cau a gotes la serena
matisant la llur verdor.

III Somnis²

i una eterna idea hi graven:
tot oblida-ho, ço remembra!

Somnis, com les flors brollades
de la neu al bes del sol,
que delícies ignorades
ja el nou jorn donà'ls-hi vol;

qui es revifen, qui espandeixen
dolç perfum boi somniant...
Ail damunt ton sí es marceixen,
i après, mústics, es desfan!

DA (preludi de l'acte III).

DA (escena d'amor de l'acte II).

5

entremig els prats de tendres colors;
per mi campanetes de flors
fan una música argentina.

Ah, quan el mussol gralla en plena nit,
el calze d'una prímula
és el llit que més m'estimo;
en ell jo m'adorm, jo m'adorm tranquil.

Cavalcant sobre un rat penat
jo me'n volo a la fi de l'estiu, content.
L'aire travesso i l'aigua dorment.

I quan en tinc prou de ma cursa folla
i de ma cançó,
reposo en la branca d'un arbríçó.

s hebraiques

VEL

81
L'hésée
~~de~~ Cançó de Venus (proleg)
Lully (1675)

Revenez Amours, revenez!
Pourquoi quitter ces lieux
où l'on est sans alarmes?
La beauté perd ses plus doux charmes,
si tôt que vous l'abandonnez;
Beaux lieux où les plaisirs
suivraient partout mes pas,
Que sont ~~venus~~ devenus vos appas?
Qu'un si charmant séjour
est triste et solitaire, hélas
Les Amours n'y sont pas!
Dans les Amours rien ne peut
plaire
Mais lui-même est ici
cesses d'être étonnés.
Est-il quelque danger
dont il ne vous délivre?
Il chasse les fureurs
de ces lieux fortunés
A la seule victoire il permet de le
suivre

A G L O E
(JACOBI - MOZART)

Quan l'amor pels teus ulls màgics, ai nineta! i estrenyent-te
fúlgids, blaus, esplèndid surt, jo't tinc ferm damunt mon pit
i pel goig de contemplar-los i de tu no vull desfer-me
dins mon cor tot bat i bull, fins... a l'hora de morir:
i t'agafo i prest tes galtes l'embriac esguard ombreja
tan rosades beso amb foc, prest un núvol fosc i espès
nina amada, i en mos braços i m'assec llavors sens esma,
tremolant t'estrenyo fort, prô feliç, devora teu.

EL REI DELS VERNES *
(GOETHE - SCHUBERT) (Erlkönig)

Qui colca tan tard, en freda nit?
És un bon pare amb son fill petit;
a pes de braços dû el tendre infant,
l'estreny amb força i el va escalfant.

—Fill meu, perquè el rostre amagues poruc?
—Ai pare, el rei dels verns no veus tu?
Corona i ròssec dû el rei dels verns!
—Fill meu, ço un cap de núvol és.

«Ninet amat, au, vina amb mi!
Fareim plegats uns jocs ben bonics;
allà a la riba hi ha belles flors
i la mare té uns vestits teixits d'or.»

—Ai pare, mon pare, tu açò no has sentit
què el rei dels verns a l'orella m'ha dit?
—No temis, no t'espantis, fill meu;
les fulles seques fa brunzî el vent.

«No vols, ninet venf amb mi allà?
Mes filletes prou que t'esperen ja;
mes filletes fan la sardana a la nit
i amb danses i cants rondaran el teu llit.»

* Del *Cançoner Selecte*, volum II (2.ª edició pròxima a publicar-se).

—Ai pare, mon pare, no albires tampoc
del rei les filles allà, tan fosc?
—Fill meu, fill meu, ja ho veig, ja ho entenc:
t'ho semblen els salzes vells, tan grisencs.

«T'estimo, nin, m'encisa la fila que fas;
si no vens de bones, per força vindràs.»
—Ai pare, mon pare, que ja m'ha agafat!
Oh, el rei dels verns! ai, quin mal que em fa!

El pare esglaiat's, cavalca rabent...
estreny els braços, gemega el fillet...
arriba a casa amb prou esforç:
en els seus braços el nin... és mort!

LA FLOR DEL LOTUS
(HEINE - SCHUMANN)

La flor del lotus, trista i amable desarrebossa
torna-la el sol eixint, la flor sa faç suaument.
i colltorçant-se prompte,
espera en somnis la nit. Badant-se lluu i radia
i es dreça sense remor;
La lluna, festejant-la, embauma i plora i tremola
desperta-la amb llum plaent de pena i de goig d'amor.

CANÇÓ DEL MARXANT INDIA *
De l'òpera *Sadko*
(RIMSKI-KORSAKOV)

Innumerables diamants i perles
la mar del Sud amaga en ses cavernes,
banyant de l'India el bell país.

* Traducció del rus, feta en col·laboració amb l'artista Kaillnik Gousseff.

Dins les aigues caldes
hi ha un robí mirífic;
pren d'una au la forma,
l'au dû faç de noia
qui celestes càntics
dia i nit entona,
obre el seu plomatge
i eix la mar amaga.
Qui ha un cop l'au sentida,
tot al món ho oblida.

Innumerables diamants i perles
la mar del Sud amaga en ses cavernes,
banyant de l'Índia el bell país.

LA BELLA SABATERA

Aria de l'opereta de
(UMLAUF - BEETHOVEN)

Si el calçat que estrenes
vols que no t'estrenyi,
cal sobretot
el primer cop
que et prenguis la molèstia
de fer que al peu llis entri;
sovint paciència cal
per fer que la sabata
justeta al peu s'adapti.

Del mestre és culpa, doncs,
quan una dona vol
que el seu peuet ben just
dins la sabata entri
i amb tot li dongui el gust

que gens estret no el senti.
Això vol art,
paciència cal
per fer que la sabata
justeta al peu s'adapti.

Si el calçat que estrenes, etc.

Folgat deu ser
mes no balder;
fi de punta, ni xic ni gran,
i amb tot ben elegant.
I si tant t'estrenyia,
jo el peu llimâ et podria,
Això vol art!

B. i C.

BELMONT
CONSTANÇA
BELMONT
CONSTANÇA
B. i C.
BELMONT
CONSTANÇA
B. i C.

Anima noble, per tu viure
era el meu desig més íntim!
Sense tu, és martiri sols
per més temps romandre al món.
Per ma culpa perds la vida, etc.
Belmont mors per culpa meva, etc.
Tot, jo vull de grat sofrir-ho!
Moro alegre i ben tranquil·la!
Car estic al teu costat.
Dolça estimada!
Dolç estimat!
Jo la vida et donc de grat!
Quina felicitat
Morir amb qui jo estimo
és ço qui em duu letícia;
amb sens igual delícia
me'n vull anar del món!
Quina felicitat, etc.

FIDELI

(SONNLEITHNER & TREITSCHKE)
BEETHOVEN

Acte II, n.º 15

LEONORA } Oh joia inexpressable!
FLORESTAN }
LEONORA } L'espòs torna al meu cor!
FLORESTAN } Va a Leonora el cor!
L. i F. } Les penes innombrables
ens lleva el màxim goig!
LEONORA } Als braços meus ja torno a estrenye't!
FLORESTAN } Senyor, què gran és ta clemència!
L. i F. } Oh Déu, mercès, per tal favor!
LEONORA } L'espòs, l'espòs ja és prop del cor!
FLORESTAN } L'esposa meva és prop del cor.
L. i F. } Ets tu!... Sóc jo!
Oh cèlica delícia!
- Leonora! - Florestan!
Oh joia inexpressable, etc.

Die Forelle

SCHUBART - SCHUBERT

In einem Bächlein helle
Da schoss in froher Eil',
Die launische Forelle
Vorüber wie ein Pfeil.
Ich stand an dem Gestade
Und sah in süßer Ruh'
Des muntern Fischleins Bade
Im klaren Bächlein zu.

Ein Fischer mit der Rute
Wohl an dem Ufer stand,
Und sah's mit kaltem Blute,
Wie sich das Fischlein wand.
So lang' dem Wasser Helle,
So dacht' ich, nicht gebricht,
So fängt er die Forelle
Mit seiner Angel nicht.

Doch endlich ward dem Diebe
Die Zeit zu lang; er macht
Das Bächlein tückisch trübe,
Und eh' ich es gedacht,
So zuckte seine Rute,
Das Fischlein zappelt dran,
Und ich mit regem Blute
Sah die Betrog'ne an.

La truita

(Die Forelle)

tan clar
Dins un riuet lliscava
la truita alegrement;
corria enjogassada,
com fletxa ~~heu talment~~ *tan rabent*.
Jo vora el marge seia
tranquil, ~~cons nul afany~~ *en dolç esplai*,
i en l'aigua clara veia
del gai peixet el bany.

Un ~~El prop~~ *de* ~~pesca~~ *de* canya,
la vora, a prop ~~un hom segut~~ *qui* ~~vegi,~~
~~espient~~ *guita* amb freda sang
del peix l'anà i vení.
Tan temps com l'aigua puga
seguir amb tal claror,
no pesca eix hom la truita
— pensí — ni amb l'am millor.

Empró a la fi, el lladre
es va avorrir... Pervers
enterbolia l'aigua
i abans que jo ho pensés,
tivà la seva canya
la truita ~~en l'am penient~~ *pica*
i jo amb viva sanya
mirava aquell engany!

Warte nicht, dass ich dich treibe,
o du, träge Mondesscheibe!
Weisst's ja, was ich dir befohlen
für die Liebste mein:
Durch das Fensterchen verstohlen
grüsse sie mir fein!

Sag', ich wär' auf dich gestiegen,
selber zu ihr hinaufzufliegen;
Für den Gruss — einen Kuss
kühn mir zu erbitten;
du seist Schuld — Ungeduld
hätt' mich nicht gelitten.

No vull fer-te pas cuitosa
oh, tu, lluna tan calmosa!
Be prou saps ço que vaig dir-te
per' la meva amor:
pel seu finestró esmunyir-te,
dur-li el meu record.

Dir que a tu muntat jo hauria
i vers ella volaria,
la dolçò d'un petó
brau així a cercar-hi.
Culpa ha estat si has trigat;
doncs no cal pensar-hi!

Der Nussbaum

El noguer

J. MOSEN - SCHUMANN

Del cicle *Murtres*

Es grünet ein Nussbaum vor dem Haus,
duftig, luftig
breitet er blättrig die Aeste aus.

Viel liebliche Blüten stehen d'ran;
linde Winde
kommen, sie herzlich zu umfah'n.

Es flüstern je zwei zu zwei gepaart,

Verdeja un noguer davant la llar;
flaira en l'aire,
l'ample brancatge s'esten enllà.

Florida abundosa té i gentil;
l'aura blana
va bressolant-lo ben sotil.

Les flors xiuxiuegen dolçament;

Der Tod und das Mädchen

La Mort i la Donzella

Der Tod und das Mädchen

CLAUDIUS - SCHUBERT

Das Mädchen

Vorüber! ach, vorüber!
Geh', wilder Knochenmann!
Ich bin noch jung, geh', Lieber!
Und rühre mich nicht an.

Der Tod

Gieb deine Hand, du schön und zart Gebild,
Bin Freund, und komme nicht zu strafen.
Sei gutes Muths, ich bin nicht wild,
Sollst sanft in meinen Armen schlafen!

La Donzella

Aparta't, ai! aparta't,
~~Oh, passa, passa prompt,~~
horrific esquelet!
Sóc jove encara, ~~ten compte!~~ *vés, cara!*
No toquis mon cosset!

La Mort

D' ~~ami~~ *ei jove,* ~~no~~ *per*
~~Dóna'm la mà, oh! tendre i bell plang,~~
Fes el cor fort! No em tinguis por! *sóc cruel!*
Deu ~~Pots~~ blana als braços meus dormir-te!

* Del Cançoner Selecte, volum II (2.ª edició, pròxima a publicar-se).

und, ach, sein Kuss!

Meine Ruh' ist hin,
mein Herz ist schwer;
ich finde sie nimmer
und nimmermehr.

Mein Busen drängt
sich nach ihm hin.
Ach, dürft' ich fassen
und halten ihn!
und küssen ihn,
so wie ich wollt',
an seinen Küssen
vergehen sollt'!

Meine Ruh' ist hin,
mein Herz ist schwer!

sa ma que estreny
i ai, son bes!...

Mon repòs perdí,
mon cor sofreix;
no el trobo, no el trobo,
ja més no el veig!

Mon cor se'n va
tot rera ell.
Poguéis jo haver-lo
i estrenyé'l ferm,
besà'l tans cops
com jo volgués,
i en ses besades
la mort trobés!

Mon repòs perdí,
mon cor sofreix.

* Del *Cançoner Selecte*, volum II (2.ª edició, pròxima a publicar-se).

CANÇÓ ~~AL CAMP~~ BUCÒLICA.

(F. Reil-Schubert) (Das Lied im grünen)

Al camp, a la prada!

Lla ens crida i atrau la gentil primavera *amoroza la gran*
i ens ~~duu amb~~ son gaiat de florida encisera.

mena *brag*

Lla on les aloses i merles fan nius *(els)*
per boscos i planès i tosses i rius
al camp, a la prada!

Al camp, a la prada!

Lla és dolça la vida, fem gais nostra via,
i els ulls com s'esplaien en la llunyania,
i com caminant amb l'esprit rialler
som sempre enronrats d'infantívol plaer
al camp, a la prada!

Al camp, a la prada!

Lla es troba el repòs i hom sent la bellesa
i plàcida vaga ça i lla nostra pensa
i com per encant fuig allò que ens oprem
i plena d' tot és encís ~~co~~ que al cor sempre havem
al camp, a la prada! *Pàssima*

Al camp, a la prada!

Lla són els estels tan radiants, com els savis
del món primitiu en pronòstics lloaven;
lla passen els núvols suaus damunt nos
i el seny s'esclareix i s'alegren els cors,
al camp, a la prada!

Al camp, a la prada!

+ esperit delint Lla el nostre ~~me~~ alça el vol *lent* amb projectes
llevant del pervindre els ~~partides~~ aspectes;
lla els ulls s'enforteixen, l'esguard rep con-
[sol] *lla*
i troben els nostres dalers ~~de~~ bressol
al camp, a la prada!

Al camp, a la prada!

de l'auba al capvespre, ~~fidels~~ i calmosos, *frangit*
floreixen bells càntics i idilis joiosos;
sovint l'himeneu els poètics jocs clou,
que el cor és sensible i bentost es commou
al camp, a la prada!

Oh, al camp, a la prada,
d'infant i de jove amb goig jo sortia
i lla jo estudiava amb delit i llegia
Horaci i Plató, i ensems Willand i Kant;
feliç de ciència mon cor abrandant
al camp, a la prada!

Al camp, a la prada,

alegrois seguim ~~plens de~~ joï l'estació més amable;
si un jorn ja la vida no ens deu més atrau-
nostra *restronca, cal ventura*
que així el temps florit no hem pas malversat
i al menys ~~entre~~ somnis ventura ~~hem~~ trobat
al camp, a la prada! *dauat*

Qui colca de nit, el torb creuant?
Es un bon pare amb el seu infant;
a dins sos braços duu'l dolç fillet,
l'estreny amb força per mor del fred.

tr
els
de
aix

CANÇONS DEL PROGRAMA

desesper d'amor morí.
Gais mormuris, cant durable,
buf que atia el foc d'amor.
Lleu refús, menyspreu amable,
són les penes de tot cor.
El pastor l'impost dolç paga
i la ninfa goig duu al cor,
i com sa bellesa ubriaga
créixer fa l'impost d'amor.

Trad. d'Antoni COLOME

LA TRUITA

C. F. D. Schubert-Schubert

Per un riuet trescava
la truita alegrament;
pel clar mirall lliscava
com fletxa lleu talment.
Jo vora el marge seia
tranquil, sens nul afany,
i en l'aigua clara veia
del gai peixet el bany.
Llà prop, pescant amb canya,
un hom segut vegí,
espiant amb freda sanya
del peix l'anà i vení.
En tant que el riu seguesca
—pensí—amb aital claror,
la truita eix hom no pesca
mal dugui l'am millor.
Emprò el malvat pescaire
d'espera laç, frisés,
va, sens pensar-s'hi gaire,
sommoure el llit fangós.
Llavors en l'am feu pressa
la truita amb dolç afany,
i jo amb la sang encesa
mirava aital engany!

LA MORT I LA DONZELLA

Claudius-Schubert

La donzella

Oh passa, passa prompte
espectre afrós, ai las!
Sóc jove encar, ten compte!
Mon cos no toquis pas!

La mort

Dóna'm la mà, oh dolca forma ideal

Oh had I Jubal's lyre (Tingues' de Jubal
De l'Oratoti Josue' l'art)

(Morell - Brendel)

Aria de Achsa (Acte 3.ra)

Tingues' de Jubal l'art,
de Miriam l'alta veu!
Com ell la lira vull pulsar,
com ella el cant vull fer.

Mes, prou que diu ma veu humil
quant dec al cel i a tu agrair.

ORQUESTRA PAU CASALS
BARCELONA

SECRETARIA:
DIAGONAL, 440, PRAL.

TELÈFON 73975

Where 'er you walk (hla on tu vas)

De l'Oratori Sennelè'

(Congreve - Jbaendel)

Aria de Jupiter (Acte 2^{on})

Lla on tu vas, t'amoixa l'fresc orenj;
lla on t'asseus, dels arbres l'ombra reps.

On dans el peu, les flots vens prest balla;
tot tren flotida, atreu on dans l'esguard.

III

Le tombeau des Naiades.

Le long du bois couvert de givre, je marchais; mes cheveux devant ma bouche se fleurissaient de petits glaçons, et mes sandales étaient lourdes de neige fangeuse et tassée.

Il me dit: « Que cherches-tu ? »

- Je suis la trace du satyre. Les petits pas fourchus alternent comme des trous dans un manteau blanc. »

Il me dit: « Les satyres sont morts. Les satyres et les nymphes aussi. Depuis trente ans il n'y a pas fait un hiver aussi terrible. La trace que tu vois est celle d'un bouc. Mais restons ici, où est leur tombeau. »

Et avec le fer de sa houe il cassa la glace de la source où jadis riaient les naïades. Il prenait des grands morceaux froids, et les soulevant vers le ciel pâle, il regardait au travers.

ORQUESTRA PAU CASALS
BARCELONA

SECRETARIA:
DIAGONAL, 440, PRAL.

TELÈFON 73975

c) **La Flûte de Pan (Chansons de Bilitis).**

C. Debussy.

Pour le jour des Hyacinthies, il m'a donné une syrinx faite de roseaux bien taillés, unis avec la blanche cire qui est douce à mes lèvres comme le miel.

Il m'apprend à jouer, assise sur ses genoux ; mais je suis un peu tremblante. Il en joue après moi, si doucement que je l'entends à peine.

Nous n'avons rien à nous dire, tant nous sommes près l'un de l'autre ; mais nos chansons veulent se répondre, et tour à tour nos bouches s'unissent sur la flûte.

Il est tard ; voici le chant des grenouilles vertes qui commence avec la nuit.

Ma mère ne croira jamais que je suis restée si longtemps à chercher ma ceinture perdue.

P. Louys.

d) **La Chevelure (Chansons de Bilitis).**

C. Debussy.

Il m'a dit : « Cette nuit j'ai rêvé.

J'avais ta chevelure autour de mon cou. J'avais tes cheveux comme un collier noir autour de ma nuque et de ma poitrine. »

Je les caressais, et c'était les miens ; et nous étions liés pour toujours ainsi, par la même chevelure la bouche sur la bouche, ainsi que deux lauriers n'ont souvent qu'une racine.

« Et peu à peu, il m'a semblé, tant nos membres étaient confondus, que je devenais toi-même ou que tu entraies en moi comme mon songe. »

Quand il eut achevé il mit doucement ses mains sur mes épaules, et il me regarda d'un regard si tendre, que je baissai les yeux avec un frisson.

P. Louys.

e) **Fantoques (Fêtes galantes).**

C. Debussy.

Scaramouche et Pulcinella

Qu'un mauvais dessein rassembla

Gesticulent, noirs sous la lune.

Sont restées à deux genoux
Sur le calvaire la nuit toute.

Il a passé tant de vent sur la route
Que le froid a gelé tout.

On les a emportées le matin,
Sur elles on a dit du latin...

La mer s'en moque et le vent aussi,
Y a les corbeaux qui en rient aussi...
Mais le Jésus du carrefour
Agonise avec plus d'amour,

Et la nuit dans le ciel tremblant,
Il les regarde infiniment... (C. MAUCLAIR).

b) Le Bonheur.

J. Binet.

Le bonheur est dans le pré. Cours-y vite, cours-y vite.
Le bonheur est dans le pré. Cours-y vite. Il va filer.

Si tu veux le rattrapper, cours-y vite, cours-y vite.
Si tu veux le rattrapper, cours-y vite. Il va filer.

Dans l'ache et le serpolet, cours-y vite, cours-y vite.
Dans l'ache et le serpolet, cours-y vite. Il va filer.

Sur les cornes du bélier, cours-y vite, cours-y vite.
Sur les cornes du bélier, cours-y vite. Il va filer.

Sur le flot du sourcelet, cours-y vite, cours-y vite.
Sur le flot du sourcelet, cours-y vite. Il va filer.

De pommier en cerisier, cours-y vite, cours-y vite.
De pommier en cerisier, cours-y vite. Il va filer.

Saute par dessus la haie, cours-y vite, cours-y vite.
Saute par dessus la haie, cours-y vite. Il a filé. (P. FORT).

course - vite - que de va

Trois chansons de Bilitis
P. Louys - C. Debussy
La Flûte de Pan

(Text)

La chevelure

(Text)

Le Tombeau des Naiades

(Text)

Recitativ i Ària

de l'òpera "Dido i Eneas"

(Nahum Tate - Purcell)

Ta mà, Belinda, ajuda'm pota;
en la sira dō'm descans.

Més voldria, prô ara em moro;
ja la mort m'es l'oste grat.

Quan jo jaure' en el clot,
vull que els ~~meus~~ ^{grans} ~~grans~~ ~~tots~~ ~~meus~~
no aperin el teu cot.

Ah, pensa en mi, prô oblida el meu destret!